

Povzetek mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o predlogu Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji, centralnih depotnih družbah (CDD) in spremembi Direktive 98/26/ES

(Celotno besedilo tega mnenja je na voljo v angleškem, francoskem in nemškem jeziku na spletni strani ENVP na naslovu <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/07)

1. Uvod

1.1 Posvetovanje z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov (ENVP)

1. Komisija je 7. marca 2012 sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji, centralnih depotnih družbah (CDD) in spremembi Direktive 98/26/ES (v nadaljnjem besedilu: predlog). Istega dne je bil ta predlog poslan ENVP v posvetovanje.

2. ENVP pozdravlja dejstvo, da se Komisija posvetuje z njim, in priporoča, da se v preambulo predlagane uredbe vključi sklicevanje na to mnenje.

3. Predlog vsebuje določbe, ki lahko imajo v nekaterih primerih posledice za varstvo podatkov za zadevne posameznike, kot so preiskovalna pooblastila pristojnih organov, izmenjava informacij, vodenje evidenc, uporaba zunanjih izvajalcev, objava sankcij in poročanje o kršitvah.

4. V več še nesprejetih in morebitnih prihodnjih predlogih so navedene določbe, ki so primerljive s tistimi, na katere se sklicuje to mnenje, kot so denimo določbe, ki so bile obravnavane v mnenjih ENVP o evropskih skladih tveganega kapitala in evropskih skladih za socialno podjetništvo⁽¹⁾, zakonodajnem svežnju o reviziji bančne zakonodaje, bonitetnih agencijah, trgih finančnih instrumentov (MiFID/MiFIR) in zlorabi trga⁽²⁾. ENVP zato predlaga, naj se to mnenje upošteva v tesni povezavi z njegovimi mnenji o zgornjih pobudah.

1.2 Cilji in področje uporabe predloga

5. Vsakemu poslu z vrednostnimi papirji na mestu trgovanja ali zunaj njega sledijo potrgovalni postopki, ki se končajo s poravnavo tega posla, tj. dostavo vrednostnih papirjev kupcu v zameno za plačilo prodajalca. Centralne depotne družbe so ključne institucije, ki omogočajo poravnavo, saj upravljajo tako imenovane sisteme poravnave vrednostnih papirjev. So institucije, ki olajšajo izvedbo transakcij, izvedenih na trgu. Centralne depotne družbe skrbijo tudi za začetne vpise in centralno vodenje računov vrednostnih papirjev, na katerih se beležijo število izdanih vrednostnih papirjev, izdajateljji in vse spremembe imetnikov vrednostnih papirjev.

6. Čeprav centralne depotne družbe znotraj državnih mej na splošno delujejo varno in učinkovito, je na mednarodni ravni združevanje in komuniciranje centralnih depotnih družb manj varno, zato je vlagatelj pri čezmejni naložbi izpostavljen večjim tveganjem in višjim stroškom. Odsotnost učinkovitega enotnega notranjega trga poravnav prav tako vodi v druge pomembne pomsleke, kot so omejitve dostopa do centralnih depotnih družb za izdajatelje vrednostnih papirjev, različne nacionalne ureditve izdajanja licenc in pravila za centralne depotne družbe v EU ter omejena konkurenca med nacionalnimi centralnimi depotnimi družbami. Zaradi teh ovir je trg zelo razdrobljen, pri čemer se število čezmejnih transakcij v Evropi še naprej povečuje, centralne depotne družbe pa so čedalje bolj medsebojno povezane.

7. Cilj predloga je obravnavati te težave z uvedbo obveznosti predstavitve vseh prenosljivih vrednostnih papirjev v nematerializirani obliki in njihovega vpisa v centralne depotne družbe, preden se začne z njimi trgovati na organiziranih mestih trgovanja, uskladijvijo obdobja poravnave in ureditev za disciplino pri poravnavi po vsej EU ter uvedbo skupnega sklopa pravil, s katerimi se obvladujejo tveganja operacij in storitev centralnih depotnih družb.

8. Predlog bo skupaj z Direktivo 2004/39/ES o trgih finančnih instrumentov (MiFID) in predlogom uredbe o transakcijah z izvedenimi finančnimi instrumenti za centralne nasprotne stranke (uredba o infrastrukturi evropskega trga) dopolnil regulativni okvir za infrastrukture trgov vrednostnih papirjev.

⁽¹⁾ Mnenje ENVP z dne 14. junija 2012, na voljo na spletnem naslovu <http://www.edps.europa.eu>

⁽²⁾ Mnenja ENVP z dne 10. februarja 2012, na voljo na spletnem naslovu <http://www.edps.europa.eu>

3. Sklepne ugotovitve

48. ENVP pozdravlja pozornost, ki jo predlog posebej namenja varstvu podatkov.
49. Priporočila ENVP so:
- v preambulo predloga je treba vključiti sklicevanja na to mnenje,
 - spremeniti je treba določbe s poudarkom polne uporabe veljavne zakonodaje o varstvu podatkov v eni splošni določbi, ki se sklicuje na Direktivo 95/46/ES in Uredbo (ES) št. 45/2001, in pojasniti sklic na Direktivo 95/46/ES z opredelitvijo, da se bodo določbe uporabljale v skladu z nacionalnimi predpisi, ki izvajajo Direktivo 95/46/ES. Poleg tega ENVP priporoča vključitev tovrstne splošne določbe v vsebinsko določbo predloga,
 - omejiti je treba dostop pristojnih organov do dokumentov in informacij na natančno opredeljene in hujše kršitve predloga ter na primere, v katerih obstaja utemeljen sum (ki bi moral biti podprt s konkretnimi začetnimi dokazi), da je bila storjena kršitev,
 - uvesti je treba zahtevo za pristojne organe, da dokumente in informacije zahtevajo z uradno odločbo, v kateri so pojasnjeni pravna podlaga in namen zahteve ter informacije, ki se zahtevajo, rok, v katerem je treba informacije predložiti, in pravica naslovnika, da to odločbo predloži v presojo sodišču,
 - opredeliti je treba vrsto osebnih podatkov, ki jih je mogoče obdelovati in prenašati v skladu s predlogom, namene, za katere lahko pristojni organi obdelujejo in prenašajo osebne podatke, ter natančno, potrebno in sorazmerno obdobje hrambe podatkov za to obdelavo ali vsaj uvedbo natančnih meril za njegovo opredelitev,
 - zaradi tveganj v zvezi s prenosi podatkov tretjim državam je treba v člen 23(7) dodati posebne zaščitne ukrepe, kot sta na primer ocena za vsak primer posebej in obstoj ustrezne ravni varstva osebnih podatkov v tretji državi, ki bo prejela osebne podatke,
 - najkrajše obdobje hranjenja pet let v členu 27 predloga je treba nadomestiti z najdaljšim obdobjem hranjenja, kadar evidence vključujejo osebne podatke. Izbrano obdobje mora biti potrebno in sorazmerno glede na namen, za katerega se podatki obdelujejo,
 - spremeniti je treba člen 28(1)(i), kot sledi: „centralna depotna družba zagotovi, da izvajalec storitev zagotavlja storitve ob polnem upoštevanju nacionalnih prepisov, ki veljajo za centralne depotne družbe, in izvaja Direktivo 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Centralna depotna družba je odgovorna za (...)“,
 - v člen 62(2)(b) je treba vključiti določbo, ki se glasi: „na vseh stopnjah postopka je treba varovati identiteto teh oseb, razen če se razkritje zahteva z nacionalno zakonodajo v okviru nadaljnje preiskave ali sodnih postopkov“ in iz člena 62(2)(c) črtati besedi „načeli iz“,
 - glede na dvome, izražene v tem mnenju, je treba preučiti nujnost in sorazmernost predlaganega sistema obvezne objave sankcij. Odvisno od izida preizkusa nujnosti in sorazmernosti je treba v vsakem primeru zagotoviti ustrezne zaščitne ukrepe za zagotovitev spoštovanja domnevne nedolžnosti, pravice zadevnih oseb do ugovora, varnosti/natančnosti podatkov in njihov izbris po ustreznem obdobju.

V Bruslju, 9. julija 2012

Giovanni BUTTARELLI
Pomočnik Evropskega nadzornika za varstvo
podatkov